

BIULETYN BIAŁSKOPODLASKIEJ IZBY ROLNICZEJ

Miesięcznik Białskopodlaskiej Izby Rolniczej

Rolnictwo we Francji

W dniach 14-21 kwietnia gościła we Francji, w Departamencie Deux-Sevres 100 osobowa delegacja władz samorządowych województwa białskopodlaskiego. Wśród odwiedzających Departament Deux-Sevres był obecny Dyrektor Biura Białskopodlaskiej Izby Rolniczej, a jednocześnie Przewodniczący Rady Gminy Biała Podlaska, Dariusz Sęczyk. Delegacje Władz Gminnych naszego województwa były przyjmowane przez zaprzyjaźnionych Merów z Departamentu Deux-Sevres. Francuscy Gospodarze starali się pokazać jak najlepiej historii, osiągnięć i dokonań swojego regionu.

(dokończenie na stronie 5)

Program Osadnictwa Rolniczego.

W dniu 30 kwietnia 1997 roku w Zespole Szkół Rolniczych w Łosicach odbyła się konferencja szkoleniowa na temat "Osadnictwa Rolniczego". Konferencję zorganizował Miejsko-Gminny Zarząd NSZZRI "Solidarność" w Łosicach.

Program osadnictwa referował przedstawiciel Oddziału Terenowego AWRSP w Szczecinie. Obecni byli rolnicy, młodzież szkolna, pracownicy służb doradczych ODR. Naszą Izbę reprezentował pan Dariusz Sęczyk, Dyrektor Biura BIR.

(dokończenie na stronie 6)

Czy warzywa zastąpią ziemniaki ?

W dniu 14.05.1997 r odbyło się zorganizowane przez Wojewodę Białskopodlaskiego Tadeusza Korszenia spotkanie poświęcone możliwościom zmiany struktury produkcji rolniczej na korzyść upraw o większych możliwościach zbytu niż obecnie uprawiane gatunki roślin. Wśród uczestników spotkania znaleźli się przedstawiciele Wydziału Rolnictwa UW w Białej Podlaskiej, Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Grabanowie, przedsiębiorstw zajmujących się handlem i przetwórstwem płodów rolnych, producenci rolni oraz reprezentanci Izb: Rolniczej i Gospodarczej.

Spotkanie miało charakter dyskusji podczas której, zastanawiano się jakie działania należy podjąć aby ukierunkować tak produkcję rolniczą aby była ona możliwie najbardziej dostosowana do potrzeb rynku.

(dokończenie na stronie 3)

Z obrad Krajowej Rady Izb Rolniczych

Krajowa Rada Izb Rolniczych omawiała w środę 14 maja br. w Warszawie sprawy organizacyjne, które mają zapewnić izbom wpływ na centralnie podejmowane decyzje dotyczące rolnictwa.

(dokończenie na stronie 2)

W NUMERZE:

- Obraz
Francuskiego
Rolnictwa
- Osadnictwo -
Szansa dla ludzi
odważnych
- Czym zastąpić
ziemniaka ?
- Krajowa Rada Izb
Rolniczych -
Ostatnie obrady
- Sylwetka nowego
Ministra
Rolnictwa
- Krajowe obchody
Święta Ludowego
w Białej
Podlaskiej
- Z prac Zarządu
Białskopodlaskiej
Izby Rolniczej

Z obrad Krajowej Rady Izb Rolniczych (dokończenie ze strony 1)

Rada wyłoniła ze swojego składu 6 komisji do spraw: prawno-organizacyjnych; rynku i ekonomiki, oświaty, nauki, doradztwa i wielofunkcyjnego rozwoju wsi; współpracy z organizacjami działającymi w obrębie rolnictwa; przekształceń strukturalnych i prywatyzacji. Obecny na posiedzeniu **Wicepremier i Minister Rolnictwa, Jarosław Kalinowski zapowiedział przekazywanie izbom uprawnień decyzyjnych.**

Pierwszą inicjatywą prawną KRIR jest propozycja dokonania zmian w ustawach, które pozwolą wprowadzić przedstawicieli izb do Rad: Agencji Rynku Rolnego, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz Rady Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Wicepremier, **Jarosław Kalinowski** wyjaśnił, że wstrzymał decyzje w sprawie powołania Rady AWRSP, ponieważ wśród trzech osób, które resort ma zaproponować do tego gremium, rezerwuje miejsce dla przedstawiciela izb rolniczych.

Minister zapowiedział, że zamierza przekazać izbom uprawnienia władcze. W pierwszej kolejności będzie to dotyczyć rozdziału kwot cukrowych. W przyszłości izby powinny dzielić między rolników limity dotyczące produkcji mleka i innych surowców rolnych, a po uchwaleniu ustawy o gospodarstwie rodzinnym odpowiadać za kwalifikacje gospodarstw. Kalinowski przestrzegал przedstawicieli Krajowej Rady przed przejmowaniem do izb spraw z zakresu administracji rolnej. Zapewnił, że resort pod jego kierownictwem będzie bardzo powściągliwie korzystał z przyznanego mu ustawowo nadzoru nad izbami rolniczymi; uczyni też wszystko, łącznie z konieczną nowelizacją ustawy, aby umocnić niezależność i samorządowy charakter izb, które dla Ministra będą partnerem.

Do spraw kluczowych Wicepremier zaliczył „europejskie” ukierunkowanie przemian w naszym rolnictwie. Powiedział, że jest za jak najszybszym objęciem naszego rolnictwa zasadami wspólnej polityki rolnej, jakie obowiązują w Unii Europejskiej. Uważa jednak, że do integracji musimy się dobrze przygotować i uzyskać prawa członkowskie wtedy, kiedy wynegocjujemy warunki, które pozwolą naszemu rolnictwu stać się partnerem dla rolnictwa krajów UE.

Szef resortu rolnictwa nie wykluczył włączenia przedstawicieli izb rolniczych do zespołów negocjacyjnych z UE. Zachęcał ponadto izby rolnicze, aby możliwie szybko wykorzystywały swe ustawowe uprawnienia dotyczące inspirującej roli w tworzeniu zrzeszeń branżowych producentów rolnych oraz zajęły się włączeniem rolników do spółek organizujących giełdy i rynki hurtowe.

Wśród doraźnie podjętych decyzji, które powinny łagodzić trudności ze sprzedażą płodów rolnych, Wicepremier wymienił wprowadzenie wyższych, autonomicznych stawek celnych na importowaną skrobię ziemniaczaną. Z kolei zwiększenie produkcji bezwodnego spirytusu jako dodatku do paliw ma zwiększyć przerób ziemniaków w gorzelniach. Kalinowski wyraził przekonanie,

że już w najbliższe żniwa wprowadzony zostanie zaliczkowy system przechowywania ziarna, który powinien wpłynąć na sprawniejszy skup zboża od krajowych producentów.

Przygotowane są też rozwiązania ustawowe, które mają zapewnić obiektywizm w ocenie mięsności trzody i wyeliminować zbędne pośrednictwo w skupie żywca. Kalinowski podzielił opinię, że do ożywienia naszego eksportu mogłaby przyczynić się instytucja gwarancji rządowych.

Zaznaczył, że będzie konsekwentnie dążył do rozwiązania trudności obserwowanych na rynku, ale ma świadomość, iż nie jesteśmy w stanie zapewnić takiej ochrony własnego rynku, jaką mają kraje UE.

Z posiedzeń Zarządu Białkopodlaskiej Izby Rolniczej

6 maj 1997 r

Posiedzenie poświęcone było omówieniu spraw związanych z organizacją 24.05.1997 r spotkania dotyczącego stanu i perspektyw rozwoju mleczarstwa w naszym województwie. Postanowiono zaprosić Zarządy i Rady Nadzorcze Spółdzielni Mleczarskich z Łosic, Radzyna Podlaskiego i Białej Podlaskiej by wspólnie zastanowić się nad możliwościami poprawy sytuacji na rynku mleczarskim.

Dokonano również oceny pierwszego numeru biuletynu Izby i zastanawiano się nad jego przyszłą formą i zawartością merytoryczną. Ponadto omówiono procedurę nadzoru jaki sprawuje Wojewoda nad działalnością Izby.

Zarząd dyskutował również nad możliwościami nabywania przez BIR udziałów w spółkach działających w sferze rolnictwa oraz możliwościami szkoleń na członków rad nadzorczych spółek przeznaczonych dla rolników, członków Izby. Na zakończenie przyjęto projekt budżetu Białkopodlaskiej Izby Rolniczej na 1998 r.

Komisja Rynku Rolnego i Współpracy z Zagranicą

W dniu 16.05.1997 r obradowało Prezydium Komisji Rynku Rolnego i Współpracy z Zagranicą Białkopodlaskiej Izby Rolniczej. Przedmiotem posiedzenia były sprawy związane z organizowanym 24 maja Forum Mleczarskim i stanowiskiem Izby w kwestii rozwoju na naszym terenie tej gałęzi produkcji. Dyskutowano ponadto o prywatyzacji majątku państwowego związanego z rolnictwem oraz o zasadach gospodarowania gruntami będącymi we władaniu Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa. Tematem obrad było również spotkanie jakie z inicjatywy Wojewody Białkopodlaskiego, Tadeusza Korszenia odbyło się 14 maja br., które poświęcone było możliwościom zwiększenia na naszym terenie produkcji warzyw jako alternatywy dla ziemniaka.

Czy warzywa zastąpią ziemniaki ?

(dokończenie ze strony 1)

Zebrani na sali handlowcy i przetwórcy zaprezentowali swoje potrzeby jeśli chodzi o zaopatrzenie w towar do przetwórstwa czy dalszego handlu podkreślając jednocześnie, że dotychczas ich główna baza zaopatrzeniowa leży poza województwem białkopodlaskim. Dla przykładu firma Polkres, czołowy polski eksporter, w 1996 r, z ogólnej masy sprzedanych towarów tylko ok. 30% zakupiła na terenie województwa; pozostałą część pozyskała z innych terenów kraju. W ocenie Dyrektora firmy, pana **Edwarda Tomaszuka** istnieje realna szansa na zmianę tych proporcji na rzecz zwiększenia udziału regionalnych produktów. O podobnych problemach mówił pan **Wojciech Wasilewski**, Dyrektor terespolskiego oddziału Agrosu, który zaopatruje się w surowiec do przetwórstwa również w znacznej części poza regionem.

Zebrani na spotkaniu producenci mówili, że nie ma problemu z wyprodukowaniem potrzebnych asortymentów warzyw i owoców, jednak warunkiem podjęcia produkcji jest podjęcie pewnej odpowiedzialności za zbyt i cenę towaru przez przetwórców i handlowców. Niektóre z obecnych firm jak Polkres, Agros czy Rolimpex zaczęły wprowadzać umowy kontraktacyjne czy inne formy gwarantowania zbytu. Pojawiły się także konkretne propozycje handlowe.

Firma Polkres, chcąc wymusić potrzebną dla niej produkcję owoców zadeklarowała zakup malin z regionu Białej Podlaskiej (w promieniu 20 km od zamrażalni przedsiębiorstwa) po cenie o 30% wyższej niż średnia cena w kraju, dla truskawek zaproponowała cenę o 20 % wyższą. Agros Holding - Terespol zgłosił chęć zakupu dużych ilości ogórków i fasoli (obecnie kupowane w woj. zamojskim), groszku (sprowadzany z terenu Żuław) oraz papryki, której zakład corocznie przerabia ok. 100 t, a w całości zaopatruje się w nią poza województwem. Rolimpex S.A. deklaruje kontraktowanie upraw nasiennych, głównie koniczyny i traw.

Oprócz spraw związanych ze strukturą produkcji mówiono także o potrzebie lepszego zorganizowania rynku i o konieczności powstania zrzeszeń producentów, które byłyby dobrym partnerem dla firm zajmujących się obrotem artykułami rolnymi. Prezes Białkopodlaskiej Izby Gospodarczej, a zarazem szef firmy handlowej Agat, pan **Józef Zelent** mówił, że skuteczne negocjowanie cen oraz warunków handlu będzie możliwe gdy powstaną grupy producenckie koncentrujące duże partie towaru o jednolitej, wysokiej jakości. Dopiero one będą mogły zabezpieczyć ekonomiczne interesy rolników.

Zabierający głos w dyskusji Prezes Sadpolu, jednego z pierwszych na naszym terenie zrzeszeń producentów, mówił, że łączenie w grupy nie wyeliminuje wszystkich problemów związanych ze zbytem oraz wskazywał na ograniczenia w możliwościach rozwoju zrzeszeń. Jako przykład podał niedostosowanie rynku kredytowego, na którym na dzień dzisiejszy zrzeszenie producentów nie może otrzymać kredytów preferencyjnych na własne inwestycje.

Na spotkaniu nie zabrakło tematu ziemniaka. Obecni na spotkaniu przedstawiciele firm zajmujących się jego przetwórstwem podkreślali, że na obecną sytuację wpłynęły: nieskuteczność interwencjonizmu państwa i niedostosowanie polskiej polityki celnej do warunków naszego rynku.

Wśród innych zagadnień jakie poruszano znalazł się temat rosnącego handlu przygranicznego, który może być szansą wyeksportowania dużej partii towarów bezpośrednio z gospodarstw pod warunkiem dostosowania produkcji do potrzeb białoruskiego i rosyjskiego kupca.

Nie zabrakło uwag i sugestii pod adresem Izby Rolniczej, która zdaniem uczestników powinna aktywniej działać na polu organizowania zrzeszeń i grup producenckich oraz wpływać na zmianę struktury produkcji na rzecz upraw o wyższej opłacalności i lepiej dostosowanych do potrzeb rynku.

Na zorganizowanym przez Wojewodę Białkopodlaskiego spotkaniu nie wyczerpano wszystkich problemów podlaskiej wsi i rolników, ale było ono pozytywnym sygnałem, że istnieje dobra wola podmiotów działających na rynku produktów rolniczych w kierunku poprawy sytuacji naszego rolnictwa. Zebrani zgodzili się uczestniczyć w kolejnych spotkaniach poświęconych możliwościom zmiany wizerunku podlaskiej wsi na lepszy.

**Nowy
Wicepremier
Minister Rolnictwa
Jarosław Kalinowski**

Jarosław Kalinowski urodził się 12 kwietnia 1962r. w Wyszku (woj. ostrołęckie). W 1986 r. ukończył studia na Wydziale Zootechniki SGGW-AR, a w 1996 r. Studium Wspólnotowego Prawa Rolnego przy Instytucie Nauk Prawnych PAN. Od 1989 r jest członkiem PSL. Obecnie jest członkiem Naczelnego Komitetu Wykonawczego PSL i prezesem Zarządu Wojewódzkiego Stronnictwa w Ostrołęce. Od 1990 r. do chwili objęcia stanowiska wicepremiera, ministra rolnictwa, pełnił funkcję wójta gminy Somianka. Jest posłem na Sejm RP II kadencji, sekretarzem Klubu Parlamentarnego PSL, członkiem Klubu Parlamentarnego PSL, członkiem komisji sejmowych: Samorządu Terytorialnego, Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektu ustaw - ordynacja wyborcza do rad gmin, Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektu ustawy - o samorządzie powiatowym i ustawy o zakresie działania niektórych dużych miast.

Prowadzi własne, 26-hektarowe gospodarstwo rolne w Jackowie Górnym (woj. ostrołęckie)
Żonaty, ma 4 dzieci. Pasjonuje się muzyką i kulturą ludową.

Jak bronić rolniczych spraw?

Doświadczenia zachodnioeuropejskie (1)

Rolnicy gospodarujący w państwach członkowskich Wspólnoty Europejskiej z reguły nie działają w pojedynkę. Zorganizowani są oni w szereg różnorodnych podmiotów reprezentujących i broniących ich zawodowych interesów. Do podmiotów tych, określanych ogólnym mianem rolniczych organizacji zawodowych, należą: związki zawodowe, rolnicze zrzeszenia branżowe, organizacje spółdzielcze, organizacje kredytowe i ubezpieczeniowe, a także, odgrywające w niektórych krajach bardzo dużą rolę, izby rolnicze.

Rola związków zawodowych

Doświadczenia państw członkowskich Wspólnoty Europejskiej dowodzą, że w procesie reformy restrukturyzującej rolnictwo konieczny jest udział wiejskiego czynnika społecznego. Zróżnicowanie potrzeb i zawodowych interesów poszczególnych grup powoduje, że każda z tych grup rolników ma swoją odrębną reprezentację zawodową, wyodrębnioną organizacyjnie w postaci związku zawodowego lub przynajmniej jego sekcji. **Zadania związków zawodowych w procesie restrukturyzacji rolnictwa sprowadza się do trzech grup problemów:**

- udziału w stanowieniu prawa regulującego sprawy wsi i rolnictwa, a w szczególności zabezpieczającego interesy socjalne rolników,
- współudziału w opracowaniu regionalnych programów restrukturyzacji rolnictwa oraz ogólnokrajowego programu takiej reformy,
- bezpośredniego udziału w realizacji owego programu restrukturyzującego rolnictwo.

W państwach, gdzie restrukturyzacja jest w zasadzie zakończona, do głównych zadań związków zawodowych, poza udziałem w stanowieniu prawa, należy:

- prowadzenie negocjacji w sprawach rolnych;
- kształcenie zawodowe, podnoszenie kwalifikacji przez członków, prowadzenie doradztwa, wydawanie pism fachowych, prowadzenie gospodarstw doświadczalnych, itp.

Związki zawodowe tworzone są w oparciu o różne kryteria. Do najczęściej występujących należą:

- kryterium obszarowe (właściciele dużych gospodarstw, właściciele drobnych gospodarstw)
- kryterium wyznaniowe (katolickie, protestanckie)
- kryterium tytułu władania gospodarstwem (właściciele, dzierżawcy).

Zrzeszenia i stowarzyszenia branżowe

W systemie prawno-związkowym Wspólnoty Europejskiej, obok typowych związków zawodowych, istnieją parazwiązkowe organizacje, określone mianem zrzeszeń, bądź stowarzyszeń branżowych.

Ich branżowy charakter odpowiada poszczególnym działom produkcji rolnej. Często są one bardzo specjalistyczne. **Rolnik może należeć do kilku zrzeszeń branżowych. W państwach Wspólnot Europejskich zarejestrowanych jest ok. 120 rodzajów zrzeszeń.** Są to organizacje przypominające polskie związki producentów: działają na podstawie ustawy o stowarzyszeniach, bądź jako zrzeszenia o charakterze gospodarczym, ale w swoich statutach mają elementy działalności związków zawodowych - tzn. obrona interesów członków (nie wszystkich rolników). Najwięcej członków skupiają zrzeszenia producentów zbóż, buraków cukrowych, kukurydzy, hodowców bydła, trzody chlewnej.

Związki młodych rolników

Ten ruch wywodzi się z Francji. Obecnie związki te noszą nazwy Centrum Narodowe Młodych Rolników. Do podstawowych celów statutowych ich działalności należy:

- oddziaływanie na przyspieszenie zmiany pokoleniowej w rolnictwie;
- ułatwienie startu zawodowego młodym rolnikom poprzez zapewnienie pomocy państwa w ich urządzeniu się i to zarówno w nowotworzonych gospodarstwach, jak i gospodarstwach przejętych od rodziców;
- zorganizowanie zawodowego przygotowania młodych rolników, ich szkolenia i wykształcenia rolniczego.

Spółdzielnie

Celem spółdzielni jest z jednej strony maksymalizacja dochodów jej członków. Z drugiej strony jest ona grupą społeczną, której członkowie mają wspólny cel, jest formą organizacyjną, która w praktyce służy realizacji zasad demokracji, sprawiedliwości, równości i uczciwości w życiu gospodarczym, opartej na wzajemnej pomocy.

Spółdzielczość znajduje swoje miejsce we wszystkich istniejących gospodarkach świata. Realizuje ona ok. 51 % obrotu rolnego, a udział w poszczególnych produktach nierzadko sięga 90-100 %. Równie znaczny jest udział spółdzielni w zaopatrzeniu w środki produkcji oraz w przetwórstwie.

Zasadą jest, że spółdzielnie działają na rzecz swoich członków. Jest ona jedną z podstaw sukcesu spółdzielni. Członek działający na szkodę innych jest wykluczany, a członkostwo jest obwarowane różnymi warunkami. Poza nielicznymi wyjątkami (Niemcy) pracownicy spółdzielni nie mogą być jej członkami. O celach spółdzielni decydują sami jej członkowie stąd też w państwach tych występuje bardzo duża różnorodność spółdzielni. Różnorodność ta dotyczy zarówno celu, jak i form działania. Prawo w różny sposób reguluje

funkcjonowanie spółdzielni.

Spółdzielnie rzadko działają w pojedynkę, najczęściej tworzą związki lokalne, regionalne i centralne - w ten sposób uzyskują wyższą siłę ekonomiczną i mogą lepiej spełniać swoją rolę negocjując wyższe ceny na produkty sprzedawane przez członków (oferują wówczas duże partie towaru) oraz niższe na środki produkcji (zakupują duże ilości).

Współpraca na szczeblu wspólnoty

Organizacje rolnicze, zarówno o charakterze związków zawodowych, jak i o charakterze zrzeszeń są członkami wspólnej organizacji rolniczej na szczeblu Wspólnoty Europejskiej w Brukseli - Komitetu Rolniczych Organizacji Związkowych (COPA). Również związki młodych rolników tworzą Europejski Komitet Młodych Rolników, który ma sekretariat z COPA. Na forum COPA wypracowuje się wspólne stanowiska we wszystkich sprawach dotyczących spraw rolnych.

Spółdzielnie rolne na forum Wspólnoty współpracują w ramach Generalnego Komitetu Spółdzielczości Wiejskiej (COGECA). Ma on wspólny sekretariat z COPA.

Najkrócej podsumowując organizację i działalność związków rolnych i spółdzielni w państwach Wspólnoty Europejskiej należy stwierdzić, że cechuje ją bardzo duża różnorodność z jednej strony, natomiast z drugiej występuje między nimi bardzo ścisła współpraca na forum państwowym i wspólnotowym dla obrony interesów zrzeszonych w niej członków.

Witold Boguta

Fundacja Spółdzielczości Wiejskiej

FUNDACJA

FSW SPÓŁDZIELCZOŚCI WIEJSKIEJ

Od 1991 roku pomaga spółdzielczości wiejskiej

- zainicjowała powstanie ponad 60 nowych, efektywnych, demokratycznie zarządzanych spółdzielni ogrodniczych, dostawców mleka producentów żywności, kółek maszynowych, grup marketingowych

- posiada informacje i wiedzę dotyczącą organizacji i funkcjonowania spółdzielczości wiejskiej w krajach Unii Europejskiej

- umożliwiła ponad 1200 rolnikom i członkom spółdzielni zapoznanie się ze spółdzielczością wiejską w Europie Zachodniej

- dostarczyła ponad 700 spółdzielniom wiejskim kompleksową pomoc w zakresie przebudowy organizacyjnej

Regionalny Ośrodek Usług Spółdzielczych FSW
ul. I Armii Wojska Polskiego 5
20 - 078 Lublin

Rolnictwo we Francji

(dokończenie ze strony 1)

Departament Deux-Sevres posiada wybitnie rolniczy charakter. Gleby są dobre, wytworzone ze skał wapiennych o różnej miąższości poziomu próchniczego. Dobra jakość gleb pozwala osiągnąć plony 80q/ha zbóż i 30q/ha rzepaku. Uprawy dominujące to jęczmień, pszenica, rzepak, kukurydza. Pomimo braku deszczu od 2 miesięcy nie dało się zaobserwować na roślinach objawów suszy. Gospodarstwa zajmują powierzchnię od 60-150 ha użytków rolnych.

Powiększanie gospodarstw odbywało się od lat 70 a bazę stanowiły gospodarstwa 20-30 hektarowe. Lata 80 to okres przebranżowienia produkcji. Tradycyjne kierunki uprawy i hodowli nie gwarantowały opłacalności produkcji i utrzymania się na rynku. Zaczęto szukać nowych kierunków produkcji, powstały fermy kóz mlecznych, drobiu, królików, itp.

Obecne gospodarstwa to wysokotowarowe, wyspecjalizowane fermy, prowadzone przez jedną lub dwie rodziny. Sprzęt podstawowy do uprawy roli jest własnością jednego gospodarstwa (ciągnik, pług, itp.) maszyny rolnicze używane rzadziej np. silosokombajny, agregaty uprawowe, inne maszyny specjalistyczne są użytkowane wspólnie ze względu na oszczędność. Produkcja rolnicza jest sprzedawana poprzez tzw. „kooperatywy” (zrzeszenia, spółdzielnie), których rolnicy są udziałowcami.

Jeżeli rolnika stać na własne przetwórstwo i znajdzie swoje miejsce na rynku, swoją produkcję przetwarza sam, np. małe wytwórnie serów, win, produkcja stłuszczonej wątróbki z kaczek itp. Podstawową zasadą utrzymania się na rynku w przypadku małego przetwórstwa jest regionalny charakter produktu, oryginalne walory smakowe strzeżone tajemnicą producenta, ustalona i znana marka produktów. W jednym statystycznym merostwie liczącym ok. 800 mieszkańców żyje 4-6 rodzin rolniczych. Pozostali mieszkańcy pracują poza rolnictwem, najczęściej dojeżdżają do pracy w firmach położonych niedaleko miejsca zamieszkania. Bezrobocie wynosi około 14%.

We Francji da się zauważyć daleko idącą ingerencję państwa w sferę rolnictwa w zakresie - stabilizowania cen, limitów produkcyjnych, wspierania w postaci dopłat do określonych gałęzi produkcji np. bydło mięsne. Pomimo tych zalet młodzi rolnicy nie chcą pracować w rolnictwie, są problemy z przejęciem ziemi po rolnikach - emerytach.

Dużą wagę przywiązuje się do badania wpływu intensyfikacji rolnictwa na zmiany w środowisku naturalnym. W krajobrazie departamentu Deux-Sevres brak jest lasów, które zostały w latach 60 zamienione na pola uprawne.

W departamencie Deux-Sevres działa Izba Rolnicza zatrudniająca 80 osób z tego 30 osób w administracji. Francuskie Izby Rolnicze zajmują się podobnymi zadaniami jak polskie Izby Rolnicze i Ośrodki Doradztwa Rolniczego łącznie. Działają 3 związki zawodowe rolników: lewicowe, prawicowe i neutralne.

Takie wizyty jak ta w Deux-Sevres dają dużą możliwość wymiany doświadczeń i poznania innych niż polskie rozwiązania w różnych dziedzinach życia.

Niezależnie od stopnia interwencjonizmu Państwa, program osadnictwa jest pewną szansą dla ludzi:

- odważnych,
- optymistycznie nastawionych do przyszłości,
- przygotowanych na trudności mieszkaniowe i gospodarcze,
- umiejących zasymilować się w nowym środowisku,
- nie bojących się ciężkiej pracy w trudnych warunkach,
- dysponujących podstawową ilością środków własnych na rozpoczęcie działalności.

Wszystkie osoby zainteresowane programem osadnictwa informujemy, że program będzie realizowany przez następujące Oddziały Terenowe AWRSP:

- Elbląg
- Koszalin
- Olsztyn
- Rzeszów
- Suwałki
- Szczecin
- Wrocław
- Zielona Góra

Kierownictwo i koordynację Całości Programu Osadnictwa sprawuje Zamiejscowy Zespół ds. Osadnictwa w Szczecinie

70-502 Szczecin
ul. Wały Chrobrego 4
Tel. (091) 303 - 715
Fax. (091) 891 - 795

Szczegółowe i informacje dotyczące programu osadnictwa oraz adresy Oddziałów Terenowych AWRSP realizujących program dostępne są w Biurze Białkopodlaskiej Izby Rolniczej.

Prawnik Radzi

Przy obsłudze prawnej Białkopodlaskiej Izby Rolniczej pojawiło się wiele problemów wymagających rozwiązania. Duże trudności, korzystającym z przepisów prawa sprawia prawidłowa interpretacja i prawidłowe stosowanie przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniach społecznych rolników (Dz. U. Nr 71, poz.342 z późniejszymi zm.). Przypominam więc, że w ubezpieczeniu społecznym rolników wyodrębnia się:

- ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie,
- ubezpieczenie emerytalno-rentowe.

Ubezpieczeniu podlega się z mocy ustawy albo na wniosek. Jeżeli ustawa przewiduje objęcie ubezpieczeniem na wniosek o objęcie ubezpieczeniem może wystąpić zainteresowana osoba lub rolnik, na którego rachunek osoba ta pracuje.

Osoba podlegająca ubezpieczeniu na wniosek może w każdym czasie odstąpić od ubezpieczenia, składając oświadczenie w tej sprawie.

Składki na ubezpieczenie na każdego ubezpieczonego opłaca rolnik. Jeżeli działalność rolnicza jest prowadzona na rachunek kilku osób, obowiązek opłacania składki ciąży na nich solidarnie. Oznacza to, że można dochodzić zapłaty składek od jednej z tych osób dowolnie wskazanej lub od wszystkich. Ewentualne rozliczenia w tym zakresie strony odbywają pomiędzy sobą.

Obowiązek opłacania składki powstaje z pierwszym dniem kwartału, w którym powstało ubezpieczenie, a ustaje z ostatnim dniem kwartału, w którym ustalo ubezpieczenie. Jeżeli został złożony wniosek o rentę lub emeryturę, obowiązek ubezpieczenia ustaje z końcem kwartału, w którym wydana została decyzja o przyznaniu świadczenia, jednak nie wcześniej niż przed końcem kwartału, w którym ubezpieczony nabył to prawo.

(dokończenie na stronie 8)

Szanowni Państwo !

Zapraszamy do współredagowania Biuletynu Białkopodlaskiej Izby Rolniczej.

Będziemy wdzięczni

za nadsyłane uwagi i sugestie dotyczące treści i formy naszego miesięcznika.

Prosimy o przysyłanie informacji dotyczących spraw i problemów podlaskiej

wsi i rolników, ich trudności i bolączek. W miarę naszych możliwości

będziemy je publikować oraz staną się one przedmiotem prac

Białkopodlaskiej Izby Rolniczej.

(dokończenie ze strony 7)

Ubezpieczenie na wniosek ustaje także:

- z końcem kwartału wskazanego w oświadczeniu ubezpieczonego, a jeżeli w oświadczeniu tym nie ma takiego wskazania, z końcem kwartału, w którym oświadczenie to zostało złożone w Kasie,
- z końcem kwartału poprzedzającego kwartał, w którym nastąpiło odstąpienie od ubezpieczenia.

Zwracam też uwagę, że rolnik lub domownik, który podlegając ubezpieczeniu w pełnym zakresie z mocy ustawy nieprzerwanie co najmniej 1 rok, podejmuje pozarolniczą działalność gospodarczą nie będąc pracownikiem i nie pozostając w stosunku służbowym podlega nadal temu ubezpieczeniu. Rolnik lub domownik może podlegać innemu ubezpieczeniu społecznemu wówczas, gdy złoży zakładowi lub Kasie oświadczenie, że chce podlegać innemu ubezpieczeniu społecznemu z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej, o ile spełnia w tym zakresie warunki określone w odrębnych przepisach.

Zgodnie z art. 37 wyżej cytowanej ustawy rolnik jest obowiązany, nie czekając na wezwanie w ciągu 14 dni zgłaszać Kasie osoby podlegające ubezpieczeniu w jego gospodarstwie oraz informować Kasę o okolicznościach mających wpływ na podleganie ubezpieczeniu i o zmianach tych okoliczności.

Osoba pobierająca świadczenie z ubezpieczenia społecznego jest obowiązana nie czekając na wezwanie zgłaszać Kasie okoliczności mające wpływ na wysokość i prawo pobierania tych świadczeń.

Należy także pamiętać, że w wyjątkowych przypadkach Prezes Kasy lub uprawniony przez niego pracownik Kasy, może na wniosek zainteresowanego stosownie do okoliczności:

- odroczyć termin płatności należności z tytułu składek na ubezpieczenie, rozłożyć jej spłatę na raty lub umorzyć należność,
- umorzyć należność Kasy z tytułu nienależnie pobranych świadczeń.

**Porady Prawne
udzielane są w Biurze
Białkopodlaskiej Izby Rolniczej
w każdą środę od 12.00 do 14.00**

Porad udziela:
**Radca Prawny
Bożena Bilkiewicz - Bańka**

Krajowe obchody

Święta Ludowego w Białej Podlaskiej

18.05.1997 r. w Białej Podlaskiej odbyły się krajowe obchody Święta Ludowego. Uroczystość przebiegała pod hasłem **Silna Wieś - Suwerenna Ojczyzna**. Nasze województwo odwiedzili przy tej okazji znamienici goście: przedstawiciele organów państwa, członowie władz PSL, reprezentanci wielu centralnych instytucji i organizacji a także zagraniczni dyplomaci z Białorusi, Bułgarii, Rosji, Rumunii, Słowacji i Ukrainy. W wystąpieniach gości pojawiał się najczęściej temat zbliżających się wyborów do Parlamentu oraz sprawy związane z obecną, krytyczną sytuacją w naszym rolnictwie. Obecny na obchodach Święta ludowego, Wicepremier Jarosław Kalinowski zapowiedział, że kierując resortem rolnictwa kierował się będzie rozwiązywaniem bezpośrednich problemów, a nie "tworzeniem odległych wizji".

Na zakończenie swojego przemówienia wicepremier złożył rolnikom życzenia dobrych plonów i dobrego ich zagospodarowania. Prosił również mieszkańców wsi o wsparcie - **by budzili drzemiących sąsiadów, by wieś polska się obudziła i upomniała o należyty jej szacunek za ciężką pracę**.

Jak obchodzono Święto Ludowe dawniej

W niedzielę - 18 maja obchodzone są Zielone Świątki, od dawna uznawane za święto rolników i pasterzy; w kościele chrześcijańskim - święto Zesłania Ducha Świętego, kończące okres wielkanocny, a od 1931 r. w Polsce - święto ruchu ludowego. Świątki zawsze łączyły się z radością, zabawą i jarmarkami. Zaczynały się nieodmiennie od strojenia domów i kościołów gałązkami brzozy lub wierzby, gdyż na drzwiach, ścianach i płotach musiało tego dnia szeleścić wiosennie pachnącymi liśćmi.

W poznańskim szczególnie popularny był "maj", wielka sosna, którą obstrugiwano do gołego pnia i stawiano w widocznym miejscu. U wierchołka przyczepiano wstążki, chusteczki i inne fatalaszki, a także pełne butelki piwa. Chłopcy wspinali się po trofea, a potem żądali okupu od dziewcząt.

Tu i ówdzie szykowano znów "niedźwiedzia": któryś z chłopców, owinięty brzeziniowymi gałązkami, chodził od chałupy do chałupy zbierając jajka, placki i drobniaki. Gdzie indziej - np. na Mazowszu - urządzano "wołowe", albo "końskie wesele", z tym, że oblubieńcem była kukła mająca wyobrażać rycerza. Strojono wówczas wołu lub konia w ltko wierzbowe, sadzano na grzbiecie zwierzęcia kukłę z drewnianą szablą i z tak zgotowanym "weselem" wędrowano ze śpiewem przez wieś.

Na mazowszu znane było również "chodzenie z królewną", mając u swego boku czterech "marszałków", obchodziła granicę swojej wsi. Strojna w kwiaty i wstążki pełniła swój urząd od rana aż do zachodu słońca